

DATUM 7-5-2024

AAN GS

VAN Arne Meeter / Chris van Zanten

DOORKIESNUMMER

ONDERWERP Beoordelingskader bestemmingsvoorstellen 2023

Doorlichting bestemmingsreserves

Bij het opstellen van de jaarstukken wordt ook beoordeeld of het saldo van de bestemmingsreserves toereikend is om de beoogde beleidsdoelstellingen, waarvoor de reserve is ingesteld, te realiseren. Als blijkt dat een reserve groter is dan benodigd, kan het overtollig deel vrijvallen. Daarnaast is de jaarrekening ook het moment om aan te geven of bestemmingsreserves kunnen worden opgeheven, omdat de beoogde beleidsdoelstellingen inmiddels zijn gerealiseerd.

Het deels laten vrijvallen, of geheel opheffen, van bestemmingsreserves leidt tot een aanvullend nadelig saldo dat voor 2023 ten laste komt van de saldireserve.

Vrijval reserves

Op basis van de nu bekende informatie zullen de volgende saldi vrijvallen.

Reserve	Bedrag vrijval	Toelichting
Reserve Mobiliteitsprogramma	€ 720.000	Bij de slotwijziging 2023 is een deel van de beschikbare middelen voor subsidies Doorstroommaatregelen Openbaar vervoer in de reserve gestort om aan te wenden voor nog af te geven subsidies. Nu alle aanvragen binnen zijn blijkt dat dit deel kan vrijvallen.
Reserve weerstandsvermogen	€ 3.200.000	Herrekend benodigd weerstandsvermogen per 31 december 2023 is lager dan € 45 mln. Dit leidt tot een vrijval van € 3.2 mln.
Totaal	€ 3.920.000	

Dekkingsvoorstellen

Op basis van de nu bekende informatie zullen de volgende dekingsvoorstellen worden gedaan.

Omschrijving	Bedrag	Toelichting
KTA Versterken	€ 660.000	Achteraf gezien is bij de slotwijziging ten onrechte een verlaging van de begroting voorgesteld. Door een inhaalslag van de activiteiten door Goed op Weg zijn bestedingen uiteindelijk substantieel hoger dan verwacht, conform de oorspronkelijke begroting.
Hart van de Heuvelrug	€ 99.000	Vanuit de risicoanalyse is geconcludeerd dat een voorziening moet worden getroffen van in totaal € 99.000 voor het project Sortie 16.
Totaal	€ 759.000	

Beoordelingskader bestemmingsvoorstellen

De afgelopen jaren is bij het opstellen van de jaarcijfers steeds gebleken dat er sprake is van een onderbesteding: we hebben minder geld uitgegeven dan vooraf was begroot. Daarom hebben we de afgelopen jaren veel tijd en energie gestoken in de beheersing van de middelen wat heeft geleid tot een zeer uitgebreide slotwijziging. Daarnaast hebben we de ambitie dat de P&C Cyclus een meer strategisch karakter moet krijgen. Hiervoor zal de commissie Janssen in het eerste kwartaal voorstellen aan Provinciale Staten (PS) voorleggen. In diverse gevallen willen we die middelen graag toch tot onze beschikking hebben in toekomstige jaren. Daarvoor is goedkeuring nodig van PS die immers over het budgetrecht beschikt. In het Statenvoorstel bij de jaarstukken kan worden aangegeven welk deel van het jaarrekeningresultaat dient te worden doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Dat duiden we aan als (i) 'bestemmingsvoorstellen'.

Daarnaast komt het ook voor dat we kosten hebben gemaakt, waarvoor in het verleden een reserve is gevormd, waarvan de middelen ontoereikend (begroot) zijn om te onttrekken. Dan leggen we dat alsnog aan PS voor. Dat duiden we aan als (ii) 'dekkingsvoorstellen'.

Tot slot blijkt elk jaar dat er (een deel van de) middelen uit bestemmingsreserves kunnen vrijvallen, en dat sommige daarvan ook kunnen worden opgeheven. Dat duiden we aan als (iii) 'vrijvallen van reserves'. Deze drie onderwerpen maken deel uit van het proces dat we aanduiden als "bestemmingsvoorstellen".

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 2023–2027 is het volgende opgenomen:

- Inzet van reserves wordt in de begroting opgenomen waarbij de Budget en Afrekenregels van toepassing zijn. Voor het afrekenen van de programma's gaan we uit van de volgende volgorde: - specifieke middelen, - bestemmingsreserves, - algemene middelen.
- Meevallers op de begroting vallen vrij in de Algemene Middelen. Dit geldt ook voor geld wat overblijft aan het eind van het jaar behalve voor zover er goed onderbouwde bestemmingsvoorstellen voor zijn.
- Tegenvallers worden, tot 10% van de begrotingspost, binnen het eigen programma opgelost. Verschuivingen binnen de beleidsdoelen in een programma is toegestaan. Dit wordt via een besluit van Gedeputeerde Staten geformaliseerd.
- Om het inzicht op de uitgaven van de ambities te verbeteren worden uitvoeringskosten voor ambtelijke ondersteuning voor opgaven, projecten en programma's volledig toegerekend aan de betreffende begrotingsprogramma's.

Het is overigens geen vanzelfsprekendheid dat budget wat overblijft kan doorschuiven naar het volgende jaar.

Voor het toetsen van de bestemmingsvoorstellen worden de volgende 4 uitgangspunten gehanteerd:

1. In de begroting van 2023 zijn specifieke incidentele middelen geraamd voor de uitvoering van concrete activiteiten/producten, waarvan de uitvoering door incidentele omstandigheden is vertraagd.
2. Er is sprake van een reeds aangegane verplichting in de uitvoering van de activiteit waarvoor het budget geraamd is in boekjaar 2023. Dus geen "potjesvorming" van budgetten.
3. Het moet mogelijk zijn om door extra inspanning de betreffende activiteiten/projecten in het volgende jaar uit te voeren.
4. In de begroting van het volgend jaar zijn voor de uitvoering van de betreffende activiteiten geen of onvoldoende middelen beschikbaar.

Als een budget door deze uitgangspunten niet kan doorschuiven naar 2024 en er een financieel knelpunt ontstaat (bijvoorbeeld incidenteel budget wat beschikbaar is gesteld), dan dient dit onderbouwd voorgelegd te worden aan PS. Dergelijke verwachte financiële knelpunten kunnen worden ingebracht in het eerstvolgende P&C document, zijnde de zomernota 2024.

Ingediende bestemmingsvoorstellen

Door de domeinen zijn in totaliteit 38 bestemmingsvoorstellen ingediend. In bijlage 1 zijn deze per voorstel gedetailleerd opgenomen. Op basis van het beoordelingskader zijn hiervan door concern Financiën en in overleg met het Directie Overleg (DO) 33 voorstellen akkoord bevonden, waarvan bij 4 de gelden worden gestort in de desbetreffende reserve. Als we deze bestemmingsvoorstellen categoriseren naar type onderbesteding, dan resulteert dat in onderstaande tabel.

Categorie	Ingediend		Positief advies*	
	#	Bedrag	#	Bedrag
1. Subsidieaanvragen		1a. Meerjarige projectsubsidie > 1,3 mln.	€	-
		1b. Projectsubsidie start in 2023	€	-
		1c. Beschikking pas in 2024 i.p.v. 2023	10	€ 9.871.000
Subtotaal 1. Subsidieaanvragen	10	€ 9.871.000	9	€ 9.771.000
2. Vertraging/latere opstart	12	€ 4.501.000	11	€ 3.643.000
3. Onderhoudsprojecten	-	€ -	-	€ -
4. Diverse oorzaken	12	€ 1.857.000	9	€ 1.484.000
Totaal	34	€ 16.229.000	29	€ 14.898.000

In het DO-overleg van 29 februari jl. is besloten om de hieronder genoemde vier aanvragen niet als bestemmingsvoorstel op te nemen maar toe te voegen aan de desbetreffende reserves.

Reserve	Bedrag toevoeging	Toelichting
Reserve Agrarisch Natuurbeheer	€ 1.208.000	De onderuitputting in 2023 is nodig om de hogere provinciale bijdrage in 2028 te compenseren
Reserve AVP NNN	€ 756.000	Aangezien er op termijn sprake is van een tekort bij de NNN-opgave als gevolgen van gestegen kosten.
Reserve POP3	€ 667.000	Het budget dient tot het moment dat het programma geheel is financieel is afgewikkeld (2026) in takt worden gehouden.
Reserve NRU	€ 550.000	De middelen voor het project zijn gereserveerd in de reserve en dienen beschikbaar te blijven.
Totaal	€ 3.181.000	

Samenvatting financieel beeld

Op basis van de hiervoor genoemde informatie, is in onderstaande tabel een samenvattend beeld gegeven van wat dit betekent voor de mutatie van de saldireserve.

	Bedrag
Jaarrekeningresultaat 2023	€ 13.380.000
Bij: vrijval reserves	€ 3.920.000
Bij: dekkingsvoorstellen	€ 759.000
Af: toevoeging reserves	€ - 3.181.000
Af: bestemmingsvoorstellen	€ -14.898.000
Saldo t.l.v. saldi reserve	€ -/ 20.000